

Olsztyn, dnia 21 marca 2022 r.

PN.4131.140.2022

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r., poz. 559), stwierdzam nieważność uchwały Rady Gminy Działdowo z dnia 18 lutego 2022 r. Nr L/382/22 w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ochotników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Działdowo uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach i ćwiczeniach, w części obejmującej :

- § 1 uchwały, w zakresie dotyczącym sformułowania : „organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę
- § 3 uchwały.

Uzasadnienie

Uchwałą wskazaną na wstępie, która wpłynęła do tutejszego organu w dniu 25 lutego br., powołując jako podstawę art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, oraz art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 2490), Rada Gminy Działdowo ustaliła ekwiwalent pieniężny dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych za udział w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych oraz za udział w szkoleniach pożarniczych i ćwiczeniach.

W treści § 1 uchwały, w odniesieniu do udziału w szkoleniach i ćwiczeniach, za które przysługuje ekwiwalent, Rada postanowiła, że dotyczy to tylko szkoleń i ćwiczeń organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę.

W ocenie organu nadzoru unormowanie takie, w sposób istotny narusza normę kompetencyjną.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Zgodnie z tym przepisem, strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny (ust. 1). Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "M.P." na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia

wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (ust. 2).

Literalne brzmienie powołanych przepisów ustawy określa granice upoważnienia rady gminy, zgodnie z którym uchwała rady gminy powinna określać wysokość ekwiwalentu pieniężnego za udział w następujących zdarzeniach: działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu pożarniczym lub ćwiczeniu.

Należy w tym miejscu wskazać, że w art. 15 ust. 1 ustawy, w przeciwieństwie do poprzednio obowiązującej regulacji, nie wskazano wyłącznie Państwowej Straży Pożarnej, czy gminy jako organizatora szkoleń pożarniczych, za które należy się ekwiwalent w ustalonej w uchwale wysokości. W przepisie tym mowa jest ogólnie o uczestnictwie w „szkoleniu”, co koresponduje z treścią art. 3 pkt 6 ww. ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, w którym - określając zadania ochotniczych straży pożarnych - ustawodawca, wskazał na udział w szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo-pożarniczych organizowanych nie tylko przez Państwową Straż Pożarną oraz gminę, ale również inne uprawnione podmioty. Zatem w kwestionowanej uchwale Rada Gminy Działdowo w sposób nieuprawniony zawężyła krąg podmiotów organizujących szkolenia, za które należy się ekwiwalent w ustalonej wysokości, do tych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub gminę.

Wskazać również należy, że spreczny z prawem jest przepis § 3, w myśl którego traci moc uchwała Nr XXIII/168/16 Rady Gminy Działdowo z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział członków ochotniczej straży pożarnej w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę.

Wskazana uchwała została podjęta na podstawie art. 28. ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 86). Przepis ten, został z dniem 1 stycznia 2022 r. uchylony przez art. 38 pkt 12 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 2490).

Zgodnie z § 32 ust. 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” z dnia 20 czerwca 2002 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 283 ze zm.), jeżeli uchyla się ustawę, na podstawie której wydano akt wykonawczy, albo uchyla się przepis ustawy upoważniający do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą odpowiednio z dniem wejścia w życie ustawy uchylającej albo z dniem wejścia w życie przepisu uchylającego upoważnienie do wydania tego aktu. Oznacza to, że wymieniona w § 3 kwestionowanej uchwały, uchwała Nr XXIII/168/16, utraciła moc obowiązującą z mocy prawa.

Mając na uwadze powyższe, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Otrzymują :

- Przewodniczący Rady Gminy Działdowo
- Wójt Gminy Działdowo

